

Sp.

723. Svar

[250. mál]

landbúnaðarráðherra við fyrirspurn Ragnars Arnalds um verðlag og sölu á kindakjöti.

1. *Hvert var heildsöluverð á kindakjöti, smjöri og mjólk að meðaltali hvert ár frá 1976–1986, einnig reiknað á föstu verði samkvæmt verðlagi í árslok 1986?*

Þessari spurningu er svarað í töflu I og II. Rétt er þó að benda á að mjög erfitt er að reikna nákvæmlega hvert meðalverð einstakra vörutegunda er á hverju ári því að ekki liggja fyrir upplýsingar um hversu mikið seldist og á hvaða verði.

Því miður voru hliðstæðar upplýsingar fyrir árið 1976 ekki tiltækar og er því þess vegna sleppt.

2. *Hverju námu niðurgreiðslur á verði þessara vörutegunda sama tímabil, reiknað með sama hætti?*

Þessari spurningu er svarað með töflu III og IV.

3. *Hvert er sölumagn á þessum vörum sama tímabil?*

Í töflu V getur að líta tölur um sölumagn þessara vörutegunda 1977–1986. Jafnframt má sjá sömu upplýsingar á 1. mynd.

4. *Hvert var heildsöluverð þessara vara í hlutfalli við framfærsluvísitölu þetta tímabil?*

Sem svar við þessari spurningu hefur 2. mynd verið útbúin, en hún sýnir hlutfallslega breytingu vísitölu framfærslukostnaðar og verðvísitalna þeirra vörutegunda sem spurt er um.

5. *Hvert var smásöluverð þessara vara sama tímabil — áætlað meðalverð samkvæmt upplýsingum Verðlagsstofnunar eftir að álagning var gefin frjáls?*

Í töflu VI, er Verðlagsstofnun lét útbúa, kemur fram smásöluverð nokkurra landbúnaðarafurða á tímabilinu frá 1976 til 1986 og svarar það fyrri hluta þessarar spurningar.

Seinni hluti spurningarinnar fjallar um það hvort það hafi haft áhrif til verðhækkunar kindakjöts, og þá tilsvarendi minni heildarsölu, þegar smásöluálagning var gefin frjáls á kindakjöti í stykkjasölu í byrjun árs 1984. Þessari spurningu er erfitt að svara því að litlar upplýsingar eru til um breytingar á hlutfalli einstakra skrokkhluta í sölu milli ára. Jafnframt þyrfti að einangra aðra áhrifaþætti eins og t.d. breytingu í þjóðartekjum á mann og áhrif samkeppnisvöru þannig að það sæist í raun og veru hvers vegna sala kindakjöts hefur minnkað.

Þrátt fyrir þessa annmarka vill ráðuneytið koma á framfæri 3. mynd, en í henni eru bornar saman breytingar á smásöluverði kindakjöts í stykkjasölu miðað við smásöluverð kindakjöts í heilum og hálfum skrokkum, en eins og kunnugt er fer verðlagning kindakjöts í heilum og hálfum skrokkum nú fram hjá verðlagsnefnd.

Á 3. mynd má sjá að verðhækkunir á kjöti í heilum og hálfum skrokkum. Sem dæmi hækkaði verð skrokksins um 130% á þessu tímabili. Ef t.d. læri hefði tekið sömu verðbreytingum hefði meðalverð þess á árinu 1986 orðið 252 kr. en ekki 322 kr.

Á það skal ekki lagður dómur hér hvort þessa aukalegu verðhækkun sé hægt að réttlæta með hærri vinnslustigi vörunnar eða meiri gæðum, en það kemur reyndar hvergi fram í upplýsingum Verðlagsstofnunar hvort svo er.

**Tafla I.**

**Niðurgreitt heildsöluverð  
landbúnaðarvara (meðaltal hvers árs).**

ár	smjör	mjólk	kindakjöt
	kr./kg.	kr./ltr. í þökkum	1. fl. 1/1 skr./kg.
1977	1138.92	76.07	585.08
1978	969.08	122.29	763.58
1979	1651.17	172.41	1070.00
1980	3201.17	306.24	1938.00
1981	55.82	4.72	32.05
1982	67.75	6.32	42.77
1983	153.17	13.10	83.86
1984	213.69	19.12	122.26
1985	313.32	27.73	168.27
1986	252.44	33.25	203.91

Ath.: Frá 1977-80 er um að ræða gkr.

**Tafla II.**

**Niðurgreitt heildsöluverð landbúnaðarvara  
(fast verðlag des. 1986, miðað við framfærsluvísitölu).**

ár	smjör	mjólk	kindakjöt
	kr./kg.	kr./ltr. í þökkum	1. fl. 1/1 skr./kg.
1977	346.06	23.11	177.78
1978	204.38	25.79	161.04
1979	239.40	25.00	155.14
1980	292.74	28.00	177.23
1981	338.35	28.63	194.26
1982	271.95	25.36	171.68
1983	333.63	28.54	182.66
1984	360.35	32.23	206.17
1985	399.14	35.32	214.06
1986	266.39	35.09	215.17

**Tafla III.**

**Niðurgreiðslur landbúnaðarafurða  
(meðaltal hvers árs).**

ár	smjör	mjólk	kindakjöt
	kr./kg.	kr./ltr. í þökkum	1. fl. 1/1 skr./kg.
1977	481.33	40.40	151.33
1978	1310.58	61.77	426.25
1979	1887.00	104.50	721.50
1980	2275.08	125.25	773.17
1981	30.12	1.83	9.85
1982	64.01	3.90	21.78
1983	70.72	4.40	25.06
1984	72.86	3.40	21.67
1985	72.86	2.60	26.18
1986	221.52	4.23	38.92

Ath.: Frá 1977-80 er um að ræða gkr. Árin 1977 og 1986 taka bændur þátt í niðurgreiðslum.

**Tafla IV.**

**Niðurgreiðslur landbúnaðarafurða  
(fast verðlag 1. des. 1986, miðað við framfærsluvísitölu).**

ár	smjör	mjólk	kindakjöt
	kr./kg.	kr./ltr. í þökkum	1. fl. 1/1 skr./kg.
1977	146.25	12.28	45.96
1978	276.4	13.03	89.9
1979	273.6	15.15	104.61
1980	208.05	11.45	70.71
1981	182.55	11.08	59.69
1982	256.93	15.66	87.43
1983	154.05	9.58	54.59
1984	122.06	5.73	36.54
1985	92.82	3.31	33.35
1986	233.76	4.47	41.07

Ath.: Til viðbótar þessum niðurgreiðslum hefur áburðarverði verið haldið niðri með niðurgreiðslum úr ríkissjóði, þ.e. 130 milljónum kr. 1985 og 170 milljónum kr. 1986. Þessar niðurgreiðslur skila sér óbeint til lækkunar á verði til neytenda.

**Tafla V.**

**Sala landbúnaðarafurða.**

ár	smjör	mjólk	kindakjöt
	tonn	millj. ltr.	tonn
1977	1,266	42,824	9,022
1978	1,512	45,462	9,845
1979	1,500	45,235	10,423
1980	1,673	45,259	9,918
1981	1,158	45,301	9,731
1982	1,379	46,014	10,916
1983	1,254	46,066	10,734
1984	1,240	44,871	9,739
1985	1,100	45,705	10,025
1986	1,173	46,341	7,879

Ath.: Frá 1981 er smjörhluti smjörva innifalinn og til mjólkur telst nýmjólk, léttmjólk, G-mjólk, súrmjólk og G-súkkulaði-mjólk.

## Tafla VI.

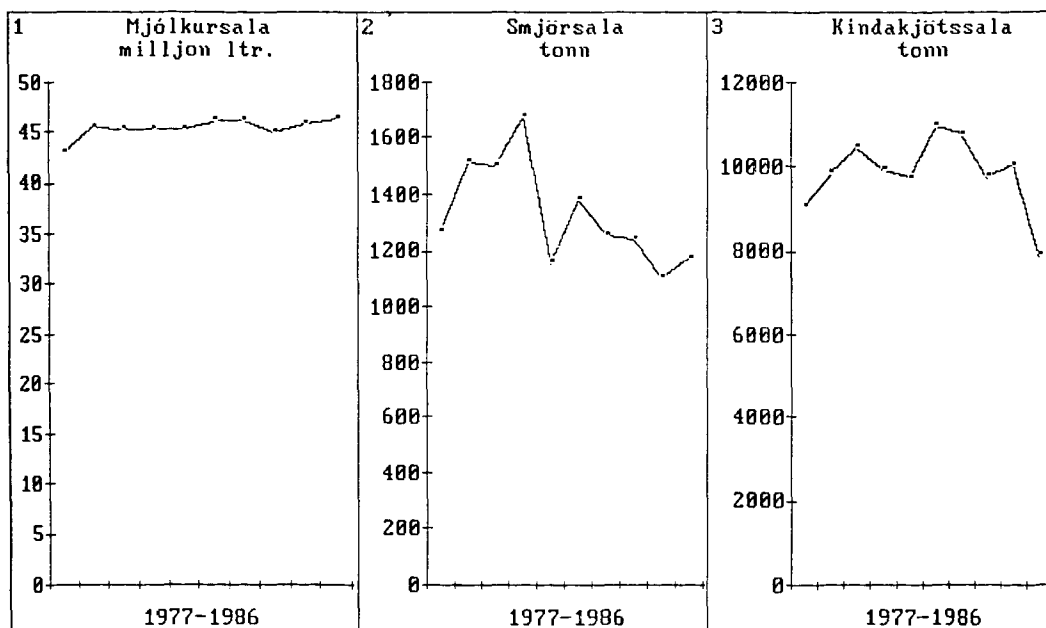
**Meðalsmäsöluverð á dilkakjöti 1976–1986 (verð á kg)  
skv. vísitölu framfærslukostnaðar.**

1976	feb.	maí	ágúst	nóv.	m. verð	Óvegið meðalverð	
Heilir skrokkar	4.24	5.20	5.49	6.56	5.37		
Súpukjöt	4.87	5.95	6.29	7.29	6.10		
Læri	5.02	6.12	6.47	7.66	6.32		
Kötelettur	5.61	6.80	7.20	8.54	7.04	6.21	
1977	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	6.96	7.26	6.36	8.24	7.07		
Súpukjöt	7.72	8.09	7.28	9.46	7.96		
Læri	8.10	8.50	7.72	9.98	8.38		
Kötelettur	9.00	9.47	8.78	11.21	9.39	8.20	
1978	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	9.92	9.09	10.85	9.41	9.72		
Súpukjöt	11.11	10.38	12.29	10.71	11.02		
Læri	11.70	11.25	13.29	11.87	11.87		
Kötelettur	13.10	12.72	14.97	13.14	13.32	11.48	
1979	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	8.32	9.17	12.31	16.09	10.92		
Súpukjöt	9.74	10.69	14.08	18.06	12.53		
Læri	11.50	12.56	16.23	20.51	14.48		
Kötelettur	12.88	14.02	17.90	22.42	16.03	13.49	
1980	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	18.09	19.49	19.47	24.24	19.64		
Súpukjöt	20.06	21.79	22.05	25.82	21.78		
Læri	22.51	24.64	25.21	31.83	25.10		
Kötelettur	24.42	26.86	27.66	34.51	27.36	23.47	
1981	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	28.55	30.30	35.35	41.05	32.41		
Súpukjöt	30.40	32.15	37.05	43.45	34.29		
Læri	37.20	38.95	44.90	52.00	41.58		
Kötelettur	40.25	42.00	48.40	55.85	44.85	38.28	
1982	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	40.80	37.35	43.70	57.35	43.44		
Súpukjöt	42.90	39.65	46.15	60.25	45.84		
Læri	52.20	49.70	56.90	72.90	56.18		
Kötelettur	56.35	54.20	61.70	78.60	60.82	51.57	
1983	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	66.20	81.85	101.20	116.45	86.50		
Súpukjöt	69.80	86.10	106.25	122.10	90.91		
Læri	85.00	104.15	127.30	145.50	109.44		
Kötelettur	91.80	112.30	136.75	155.95	117.75	101.15	
1984	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	116.45	122.95	137.65	146.27	128.35		
Súpukjöt	122.10	128.56	139.06	144.87	131.75		
Læri	145.50	166.30	205.81	222.28	178.57		
Kötelettur	155.95	169.09	196.08	207.30	177.83	154.12	
1985	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	158.45	172.22	187.13	167.08	169.49		
Súpukjöt	161.13	170.90	187.95	176.50	171.48		
Læri	250.36	277.31	313.85	264.45	272.98		
Kötelettur	227.59	246.96	272.64	242.86	244.55	214.62	
1986	feb.	maí	ágúst	nov.	m. verð		
Heilir skrokkar	191.70	220.13	182.40	223.10	199.66		
Súpukjöt	210.92	239.25	208.24	267.23	223.85		
Læri	354.44	340.60	278.00	335.53	321.22		
Kötelettur	348.56	345.53	278.38	324.43	317.43	265.54	

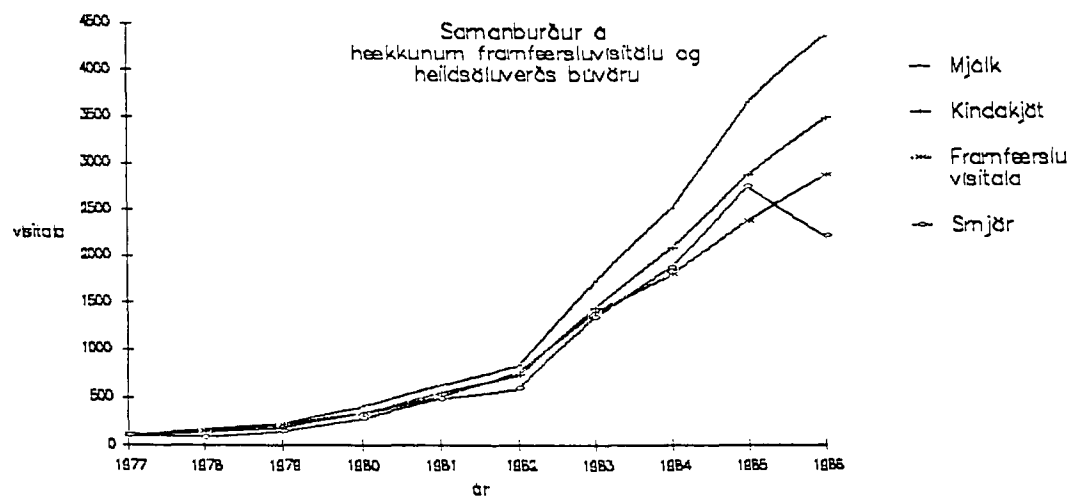
**Meðalsmäsöluverð á mjólk og smjöri  
1976–1986 (verð á kg eða ltr)  
skv. vísitölu framfærslukostnaðar.**

MJÓLK					
	febrúar	maí	ágúst	nóvember	m. verð ársins
1976	0.41	0.55	0.61	0.69	0.57
1977	0.75	0.79	0.76	0.92	0.79
1978	1.14	1.31	1.55	1.43	1.32
1979	1.35	1.52	2.00	2.54	1.76
1980	2.81	3.13	3.29	3.53	3.11
1981	4.25	4.45	5.40	5.85	4.79
1982	5.70	5.65	6.65	8.35	6.38
1983	9.70	12.55	16.45	17.10	13.22
1984	17.10	18.70	22.30	23.10	19.80
1985	26.50	28.60	30.90	33.30	28.98
1986	35.40	35.40	36.20	37.50	35.78
SMJÖR					
	febrúar	maí	ágúst	november	m. verð ársins
1976	6.12	8.15	8.92	10.12	8.33
1977	10.92	11.71	10.96	13.42	11.48
1978	8.80	8.80	22.40	12.74	13.24
1979	11.50	13.70	18.10	25.06	16.06
1980	28.70	31.88	32.66	20.00	28.73
1981	46.60	49.00	63.60	70.25	53.18
1982	56.50	57.30	71.10	90.70	67.20
1983	109.95	144.40	192.70	200.40	152.72
1984	200.40	219.50	239.70	250.30	223.32
1985	291.50	319.00	349.00	380.70	324.18
1986	410.20	275.00	233.00	233.00	300.11

Mynd 1.



Mynd 2.



Mynd 3.

